

## SPRAWOZDANIE

### z działalności Zarządu Głównego

#### Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w 2008 r.

Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, wybrany na Krajowym Zjeździe Delegatów 5 czerwca 2005 r., realizował w 2008 r. zadania w ramach kompetencji określonych w Statucie SBP, na podstawie zatwierdzonego w marcu 2006 r. Regulaminu pracy Prezydium i ZG SBP. Zgodnie z przyjętym w Planie pracy na rok 2007 terminarzem Zarząd Główny spotkał się na 3 posiedzeniach, a Prezydium Zarządu Głównego na 6 posiedzeniach. Członkowie ZG przyjęli sprawozdanie z pracy ZG za 2007 r. oraz zapoznali się i zaakceptowali Plan pracy na 2008 r. W roku sprawozdawczym, zgodnie z sugestią Komisji Odznaczeń i Wyróżnień, opracowano nowe regulaminy przyznawania odznaczeń SBP oraz godności członka honorowego SBP. Nowe regulaminy zaakceptowane przez ZG, odpowiednimi uchwałami zostały przyjęte do stosowania. Odrębną uchwałą nadano imię prof. Marii Dembowskiej *Nagrodzie Młodych SBP*. Ponadto ZG podjął uchwałę o obowiązku przekazywania na rzecz Biura 15% wszystkich wpływów pozyskiwanych przez Komisje, Sekcje i Zespoły SBP. Środki te przeznaczone są na działalność statutową Stowarzyszenia oraz koszty obsługi finansowej, księgowej, biurowej i organizacyjnej realizowanych przez te ogniwa przedsięwzięć.

7 czerwca Elżbieta Stefańczyk i Stanisław Czajka odebrali z rąk ministra Bogdana Zdrojewskiego przyznaną SBP *Doroczną Nagrodę Honorową MKiDN*.

#### I. Działania organizacyjne

Praca ZG i Prezydium ZG SBP skupiała się wokół następujących głównych tematów:

- 1. Przygotowania do Krajowego Zjazdu Delegatów w 2009 r** – w ramach przygotowań do KZD powołano Komisje ds. Statutu, Komisję ds. gromadzenia i analizowania wniosków, określono uchwałą termin Zjazdu oraz tryb wyboru delegatów, ponadto ZG powołał Komitet Programowy KZD oraz Komitet Organizacyjny oraz ustalił i ogłosił Harmonogram przygotowań do KZD. W Biurze ZG SBP rozpoczął działanie sekretariat organizacyjny KZD. W ciągu roku ZG monitorował przebieg przygotowań do KZD i realizację harmonogramu. Do współorganizacji towarzyszącej KZD konferencji zaproszono Konferencję Dyrektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencję Dyrektorów Publicznych Bibliotek Wojewódzkich, Instytut Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych UW oraz Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa UJ.
- 2. Prace nad nowelizacją ustawy o bibliotekach** - pod kierunkiem kol. Jolanty Stępniaś kontynuował prace Zespół ds. opracowania założeń i projektu ustawy o bibliotekach. Do dyskusji środowiskowej na forum internetowym przekazano 10 tez - kwestii wymagających rozwiązania oraz prezentowano je na łamach *Bibliotekarza* i *Poradnika Bibliotekarza*. O przedstawienie stanowisk poproszono także Konferencję Dyrektorów Akademickich Szkół Wyższych oraz Konferencję Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych. Wszystkie uwagi i opinie przekazano

Zespołowi robocznemu, który uwzględni je w raporcie końcowym, przewidzianym do zaprezentowania na Krajowym Zjeździe Delegatów w 2009 r.

3. **Obchody Tygodnia Bibliotek** - organizowane były pod hasłem *Biblioteka miejscem spotkań* patronowało im 3 ministrów: Kultury i Dziedzictwa Narodowego- Bogdan Zdrojewski, Edukacji Narodowej – Katarzyna Hall oraz Nauki i Szkolnictwa Wyższego – prof. dr hab. Barbara Kudrycka. Inauguracyjna konferencja prasowa pt.: *Nowe wyzwania wobec bibliotek pedagogicznych i szkolnych* odbyła się 5 maja w Zespole Szkół nr 2 im. Wandy Rutkiewicz w Warszawie. Wzięli w niej udział m. in. przedstawiciele MKiDN, MEN, Kuratorium Oświaty, bibliotekarze, wydawcy i dziennikarze. W programie konferencji znalazły się prezentacje multimedialnych centrów informacyjnych oraz różne formy działalności i inicjatywy promujące czytelnictwo, podejmowane przez Bibliotekę Pedagogiczną w Toruniu oraz bibliotekę Szkoły Podstawowej 109 w Warszawie. Tradycyjnie w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek ogłoszono konkurs na plakat promujący jego tematykę oraz czwartą edycję konkursu na najlepszy program obchodów Tygodnia Bibliotek. W konkursie na plakat uczestniczyło 26 autorów. Do konkursu na Najlepszy Program Obchodów Tygodnia Bibliotek nadesłano 70 sprawozdań, głównie z bibliotek publicznych (miejskich, gminnych i powiatowych) oraz z bibliotek szkolnych, akademickich, ośrodków kultury i struktur SBP. Z początkiem roku ZG powołał zespół, który pracując pod kierunkiem kol. Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej opracował regulamin konkursu. Regulamin został przed konkursem ogłoszony na Platformie cyfrowej SBP i był podstawą kwalifikacji nadesłanych prac do oceny. Nagrody i wyróżnienia ogłoszono na Platformie cyfrowej SBP oraz w Biuletynie i Ekspresie SBP.
4. **Konkurs Mistrz Promocji czytelnictwa** – w grudniu 2008 r., w porozumieniu z Polska Izbą Książki, ZSP ogłosiło nowy konkurs na bibliotekę najaktywniejszą w promocji czytelnictwa. SBP opracuje regulamin konkursu, powoła wspólne z PIK jury oraz będzie prowadzić dokumentację konkursową.
5. **Platforma cyfrowa SBP** - w celu uporządkowania relacji ZG SBP z Komisją Wydawnictw Elektronicznych wypowiedziano zawartą w 2001 r., niepoprawną formalnie umowę dotyczącą prowadzenia Platformy Cyfrowej EBIB. Ponadto ZG podpisał porozumienie z Biblioteką Pedagogiczną w Toruniu nt. utrzymania i rozwoju Serwisu Informacyjnego Bibliotek szkolnych i pedagogicznych oraz włączenia tego serwisu do Platformy cyfrowej SBP.

## II. Współpraca z władzami

ZG SBP uczestniczył w ważnych dla środowiska bibliotekarskiego projektach ogólnokrajowych oraz podejmował działania mające na celu zainteresowanie organów administracji państwowej lub też współdziałanie z tymi organami w sprawach dotyczących m.in. bibliotek i bibliotekarzy, rozwoju czytelnictwa i budowania społeczeństwa informacyjnego, informatyzacji kraju. W ramach tych działań wymienić należy:

- przedstawienie działalności i dorobku SBP oraz zagadnień nurtujących środowisko podczas spotkania przewodniczącej SBP Elżbiety Stefańczyk z Piotrem Żuchowskim, sekretarzem stanu w MKiDN;
- udział przedstawicieli MKiDN oraz dyrektora Instytutu Książki Grzegorza Gaudena w posiedzeniu ZG SBP z udziałem przewodniczących Okręgów SBP, na którym sekretarz stanu, Piotr Żuchowski przedstawił ogólną strategię resortu kultury w zakresie polityki bibliotecznej, wyraził zainteresowanie resortu dla prac środowiska nad projektem nowelizacji ustawy o bibliotekach, a Joanna Cicha, zastępca dyrektora

Departamentu Dziedzictwa Narodowego w MKiDN poinformowała o zmianach w trybie aplikowania do programów operacyjnych MKiDN. Grzegorz Gauden przedstawił szczegóły programu Biblioteka+ skierowanego do bibliotek gminnych. Program zaplanowany na lata 2008-2014 umożliwi zmodernizowanie ponad 2000 placówek bibliotecznych. Jego koordynatorem jest Instytut Książki, a partnerami w realizacji będą Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, Biblioteki Wojewódzkie, jednostki samorządu terytorialnego przy współdziałaniu Biblioteki Narodowej i SBP. Partnerem finansowym programu jest Fundacja Billa i Melindy Gates'ów r;

- skierowanie do ministra kultury pisma z propozycją zorganizowania podczas Kongresu Kultury Polskiej w 2009 r. ogólnokrajowej sesji nt. *Biblioteka - krok w przyszłość polskiej kultury*. Jej przygotowanie powinno być poprzedzone sporządzeniem raportu o stanie polskiego bibliotekarstwa. Stowarzyszenie zadeklarowało pomoc w przygotowaniu sesji we współpracy z innymi organizacjami działającymi w sektorze książki, czytelnictwa i informacji naukowej;
- skierowanie do ministra Bogdana Zdrojewskiego uwag w sprawie propozycji przedłużenia czasu ochrony prawa autorskiego w odpowiedzi na konsultacje w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej Dyrektywę 2006/116/EC Parlamentu Europejskiego i Rady;
- uczestniczenie w dyskusjach oraz skierowanie uwag nt. *Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Polsce do roku 2013*, opracowywanej pod nadzorem Departamentu Informatyzacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji;
- skierowanie do Ministra wniosku w sprawie przyznania nagrody okolicznościowej kol. Elżbiecie Górskiej, byłemu zastępcy dyrektora Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy, Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego, wieloletniej przewodniczącej Komisji Automatyzacji ZG SBP. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie;
- wystąpienie do ministrów kultury, nauki i szkolnictwa wyższego oraz edukacji w sprawie uposażenia bibliotekarzy i pracowników bibliotek wszystkich szczebli.

### **III. Współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru książki i czytelnictwa**

W czerwcu przedstawiciele Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Stowarzyszenia Księgarzy Polskich, Izby Księgarstwa Polskiego, Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek oraz Polskiej Izby Książki podjęli decyzję o powołaniu Komitetu Porozumiewawczego Bibliotekarzy, Księgarzy i Wydawców. Porozumienie ma na celu integrację przedsięwzięć promujących czytelnictwo podejmowanych przez poszczególne grupy środowiskowe oraz inicjowanie nowych, wspólnych akcji związanych z upowszechnianiem książki, rozwijaniem umiejętności posługiwania się językiem polskim. Do grupy roboczej, której zadaniem jest opracowanie programu zintegrowanych działań na rzecz promocji książki i czytelnictwa weszły kol. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska i dyrektor Biura ZG SBP Anna Grzecznowska.

W ramach realizacji programu bibliotecznego Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, w porozumieniu z ZG SBP zorganizowała warsztaty nt. opracowania wstępnej koncepcji strategii SBP. W warsztatach, które odbyły się 13-15 listopada w Lesznie k/Warszawy, uczestniczyło 25 członków SBP, w tym przedstawiciele zarządów okręgów, członkowie Zarządu Głównego, redaktorzy czasopism SBP oraz ekspert w sprawach bibliotek publicznych. Celem warsztatów było wypracowanie założeń strategii w obrębie różnych obszarów działania SBP, sformułowanie misji i wizji oraz celów strategicznych i celów

szczegółowych działania Stowarzyszenia, a także nabycie przez uczestników umiejętności definiowania projektów działań, produktów, rezultatów i wskaźników. Prace nad strategią kontynuowane były w grupie roboczej wyłonionej spośród uczestników warsztatów, a ich efektem jest Strategia rozwoju SBP na lata 2010-2013, która będzie przedłożona do dyskusji i zatwierdzenia na Krajowym Zjeździe Delegatów w 2009 r.

#### **IV. Współpraca ze środowiskiem, patronaty**

Przewodnicząca oraz inni członkowie ZG, jak co roku, uczestniczyli w licznych uroczystościach organizowanych w bibliotekach kraju, a także w konferencjach i uroczystościach organizowanych z okazji Tygodnia Bibliotek oraz naradach roboczych, spotkaniach zawodowych i organizacyjnych.

SBP objęło patronatem następujące przedsięwzięcia integrujące środowisko bibliotekarzy, ukazujące rolę bibliotek w tworzeniu i rozwijaniu kultury czytelnicej:

- Akcję *Czas na czytanie. Książka wzbogaca* - prowadzoną przez Fundację Agory, Świat Książki oraz Agencję Ciszewski Public Relation. w
- II Krajowa Konferencję Nauczycieli Bibliotekarzy zorganizowaną w maju przez Instytut Badań w Oświacie, w Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie;
- III Międzynarodową Konferencję EDM Reporter nt. Różnorodność kulturowa a Internet.
- I Warszawski Salon Książki, organizowany przez Murator EXPO.

#### **IV. Współpraca międzynarodowa.**

Współpraca międzynarodowa ZG SBP jest istotnie limitowana skromnymi możliwościami finansowymi ZG SBP.

Przewodnicząca SBP, Elżbieta Stefańczyk uczestniczyła w 75. Światowym Kongresie Bibliotek i Informacji pt. *Biblioteki bez granic. Nawigacja w kierunku globalnego zrozumienia*, który odbył się w Toronto.

Barbara Szczepańska uczestniczyła, 15-16.04 w Paryżu, w spotkaniu ekspertów ds. prawa autorskiego organizacji EBLIDA.

Oba wyjazdy zostały dofinansowane z funduszy pozyskanych przez Biuro ZG SBP w ramach programu *Polska kultura w świecie*

Decyzją ZG Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich przystąpiło do międzynarodowej organizacji EBLIDA.

#### **V. Działalność Biura ZG SBP i Wydawnictwa SBP**

Biuro ZG SBP prowadzi obsługę prac Zarządu Głównego w ramach działalności statutowej oraz działalności wydawniczej, pracuje na rzecz umacniania rangi Stowarzyszenia w odbiorze społecznym oraz upowszechniania jego osiągnięć. Aktywnie działa też na rzecz pozyskiwania środków służących realizacji bieżących zadań Biura i zapewniających możliwości rozwojowe. W 2008 r. obejmowało to w szczególności:

- organizację konferencji ZG, obchodów Tygodnia Bibliotek i związanych z nim konkursów, przygotowanie aplikacji do programów operacyjnych, rozliczenia dotacji uzyskanych w 2007 r, obsługę finansową i organizacyjną EBIB-u oraz innych aktywności realizowanych przez Sekcje, Komisje i Zespoły problemowe ZG (szczególnie Komisji Odznaczeń i Wyróżnień), a także obsługę konkursów ZG SBP, rejestrację zmian w strukturach Stowarzyszenia (KRS) oraz realizację i rozliczenia zadań Wydawnictwa SBP,
- działania na rzecz pozyskiwania środków finansowych w ramach programów operacyjnych MKiDN, Instytutu Książki, Instytutu im A. Mickiewicza i MNiSzW (złożono 14 wniosków, 9 zostało pozytywnie rozpatrzonych). Wsparcie finansowe uzyskały konferencje i warsztaty organizowane przez ZG lub Sekcje i Komisje SBP, a także wydawanie ilustrowanego dodatku do *Poradnika Bibliotekarza, Przeglądu Bibliotecznego i Zagadnień Informacji Naukowej*. Ponadto prowadzono intensywne poszukiwania sponsorów i reklamodawców wśród firm związanych z sektorem książki i wyposażeniem bibliotek. Firma Aleph Polska była od 1 kwietnia 2008 r. strategicznym sponsorem ZG SBP. Jak co roku prowadzono też aktywną kampanię na rzecz pozyskania dla SBP 1% odpisów podatkowych. W listopadzie przygotowano i złożono 5 aplikacji do programów operacyjnych *Literatura i czytelnictwo* oraz *Edukacja kulturalna i diagnoza kultury*, przewidzianych do realizacji w 2009 r.
- W 2008 r. w Biurze pracowało 13 osób, w tym 2 na pół etatu. Przeprowadzono systemem gospodarczym prace remontowe w siedzibie Biura, kontynuowano działania z zakresu m.in. szkolenia kadry, modernizacji sprzętu, doskonalenia obsługi rozliczeń finansowych. Sprawnie obsługiwana Platforma cyfrowa SBP dobrze spełnia swoją funkcję informacyjną w zakresie dokumentowania bieżącej działalności ZG SBP i Stowarzyszenia oraz komunikacji ze strukturami i członkami SBP.

Wydawnictwo SBP jest najważniejszą w kraju oficyną publikującą literaturę naukową i upowszechnieniową z zakresu bibliotekarstwa. Jego działalność wydawnicza służy kształtowaniu i upowszechnianiu nowoczesnej myśli bibliotekarskiej i jest z ramienia ZG SBP nadzorowana przez Radę Programową SBP, która zatwierdza coroczne plany wydawnicze.

## **VI. Działalność edukacyjno szkoleniowa ZG SBP.**

Działania ZG SBP na rzecz doskonalenia zawodowego bibliotekarzy to, obok utrzymywania czasopism branżowych i wydawnictwa, organizacja konferencji, seminariów i warsztatów na temat najważniejszych dla rozwoju bibliotek i bibliotekarzy zagadnień. W okresie sprawozdawczym odbyło się w kraju ponad 30 konferencji i warsztatów poruszających problemy informacji naukowej, bibliotekarstwa, czytelnictwa. ZG, bezpośrednio lub poprzez swoje Sekcje i Komisje problemowe był inicjatorem lub współorganizatorem 13 z nich, w tym 9 zyskało wsparcie organizacyjne Biura ZG SBP, a 4 także wsparcie finansowe dzięki pozyskanym przez Biuro funduszom. Pełny wykaz konferencji związanych z obszarem książki, czytelnictwa i informacji naukowej dostępny jest na portalu Platforma cyfrowa SBP, wykaz konferencji współorganizowanych przez ZG SBP lub jego Komisje w załączniku 1.

W roku sprawozdawczym rozpoczęto we współpracy z Kujawsko-Pomorską Biblioteką Cyfrową digitalizację czasopism SBP. W pierwszej kolejności udostępniono roczniki 1991-2006 *Bibliotekarza* oraz roczniki 1999-2006 *Poradnika Bibliotekarza*. W dalszej perspektywie przewidziane jest udostępnienie w postaci zapisu cyfrowego roczników

*Przeglądu Bibliotecznego i Zagadnień Informacji Naukowej.* Jest to istotny krok w kierunku otwarcia powszechnego dostępu do literatury fachowej.

Warszawa 09.03.2009 r.